

LEKCIJA 9

Moja Zemlja

Naš jezik

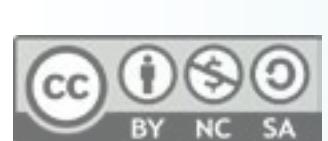
*Digital Learning Companion for Elementary Bosnian,
Croatian, and Serbian*

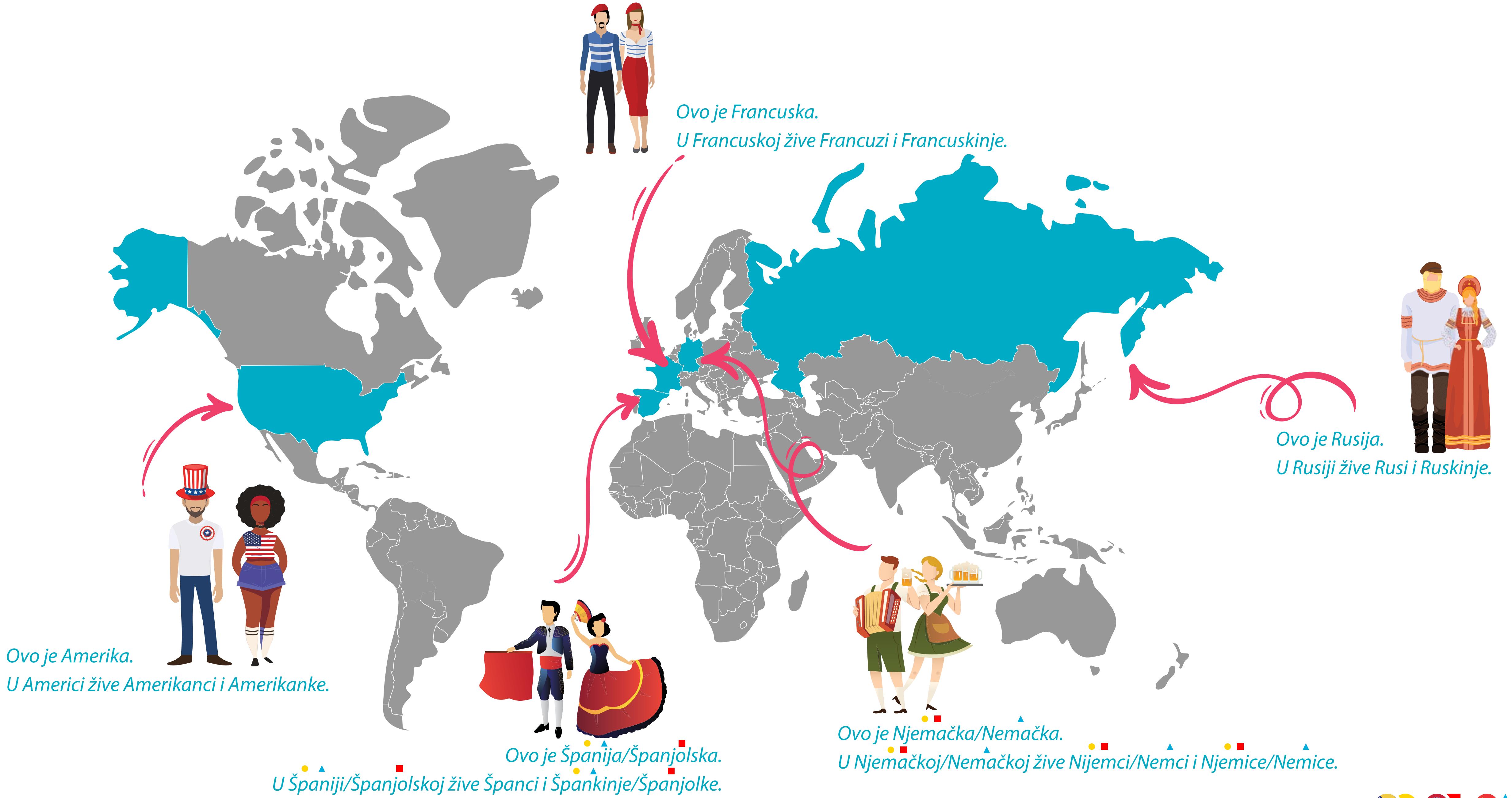
Project supervisor: Aleksandar Bošković

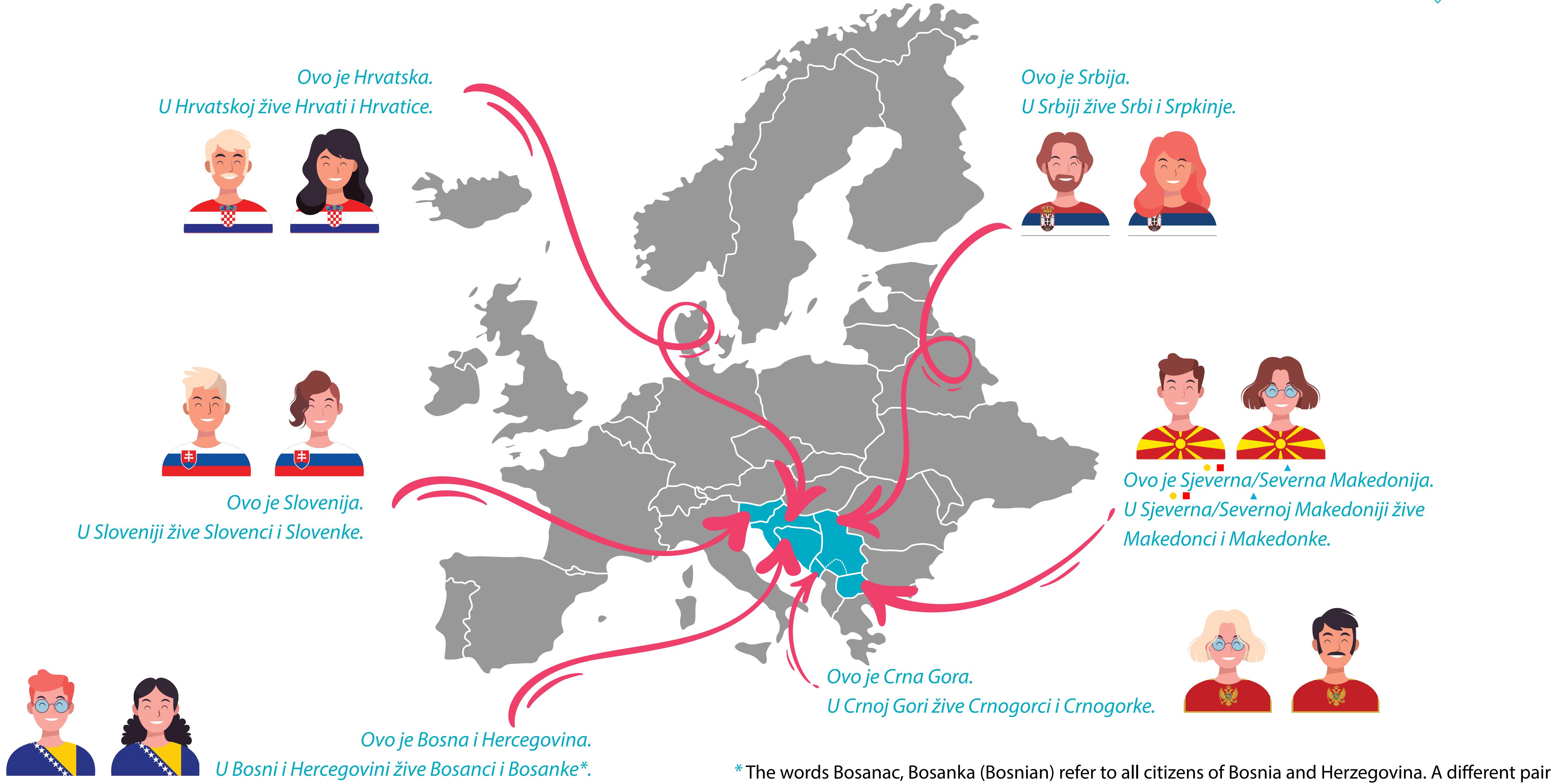
Curriculum Design and Learning Materials: Milica Iličić

Graphic design: Ivana Adamović

Language Resource Center, Columbia University

* The words Bosanac, Bosanka (Bosnian) refer to all citizens of Bosnia and Herzegovina. A different pair - Bošnjak, Bošnjakinja (Bosniak) - is used to refer to people of Bosnian Muslim ethnicity.

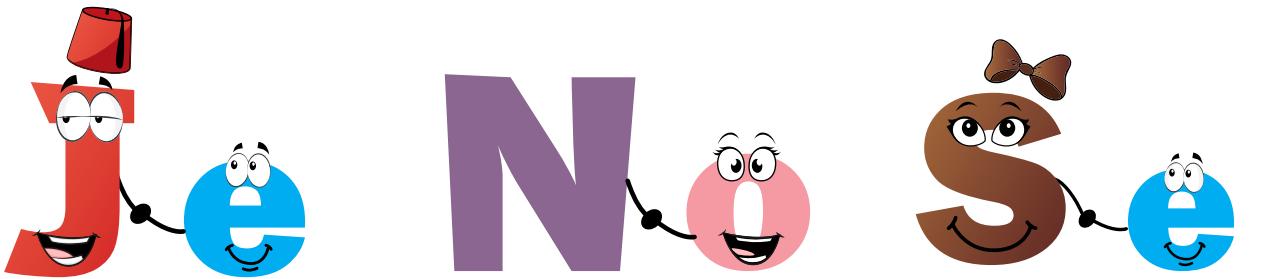
1. Gramatika

The locative singular case of nouns and adjectives

The locative case, as its name suggests, is most frequently used to indicate the location of an object or an action. The locative case is always used with prepositions.

Masculine, Neuter	-om/-em ; -u	Feminine	-oj ; -i
naš- em velik- om grad- u	naš- em velik- om sel- u	naš- oj velik- oj zemlj- i	naš- oj velik- oj ljubav- i

The distribution of -om/-em endings abide by the “hat rule:” opt for -em when the preceding consonant has a “hat,” and -om when it does not.

Bitno!

Second palatalization: K, G, H ➔ C, Z, S

K ➔ C G ➔ Z H ➔ S

bibliotek-**a** ➔ bibliotek + **i** ➔ biblioteci

This consonant change is called **second palatalization**, and it appears in other instances when words ending in **k**, **g**, or **h** receive the ending **-i**, such as the **plural of masculine nouns**.

The noun **momak (young man)** ➔ **momci** is an example you are already familiar with; another frequent word is **jezik (language)** ➔ **jezici**.

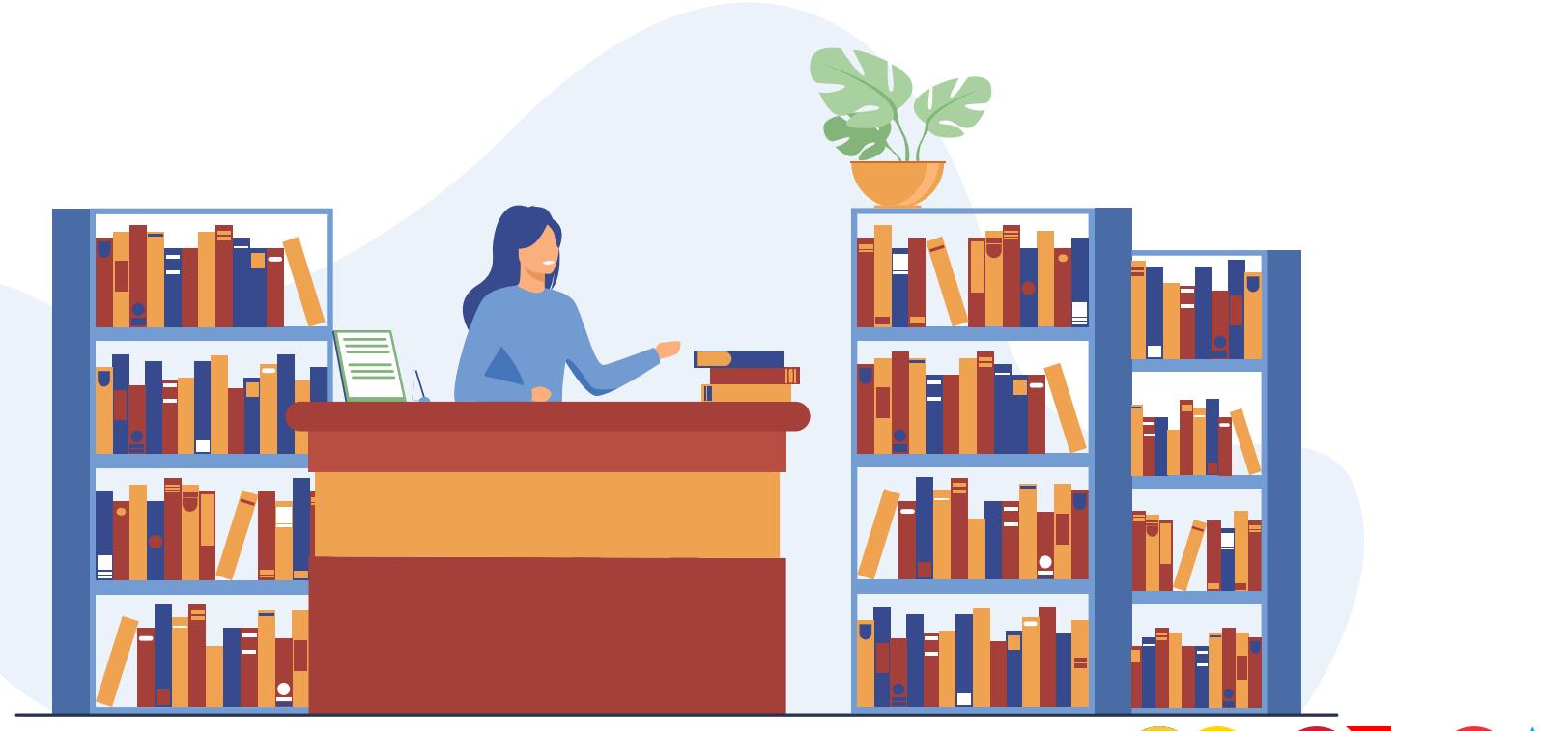

1. Vježbamo/Vežbamo

The locative case

In the following examples, place the noun and the adjectives in the locative case.

1. Naši roditelji žive u _____. (velika kuća)
2. Petar studira na _____. (dobar univerzitet/dobro sveučilište)
3. Imam sastanak u _____. (star restoran)
4. Njen/njezin brat je u _____. (loša škola)
5. Milovan i Tamara su na _____. (sladak sastanak)
6. Vi živite u _____. (mali grad)
7. Zorana je na _____. (zanimljiv film)
8. Moji prijatelji su na _____. (toplo ostrvo/topao otok)
9. Ta knjiga je u _____. (nova biblioteka/knjižnica)
10. Studenti su na _____. (interesantan čas/sat).

2. Gramatika

Uses of the locative: telling location with **u** and **na**

The locative case, as the name suggests, is mostly used to indicate location. Like the accusative, it frequently takes prepositions **u** and **na**. While the accusative case is only used with verbs of motion that indicate the direction of movement, like **ići, idem (to go)** or **putovati, putujem (to travel)**, the locative case is used with static verbs like **biti, jesam (to be)** and **živjeti/živeti, živim (to live)**, which indicate the location of an action or an object.

ići, doći.... + akuzativ ➔ *Idem u veliku kuću.*

biti, živjeti/živeti.... + lokativ ➔ *Živim u velikoj kući.*

Below is a reminder of the places, spaces, and events that require either **u** or **na**.

Ići u...	<p>Buildings, venues, enclosed spaces: restoran, kino/bioskop, škola, park, biblioteka/knjižnica, pozorište/kazalište</p> <p>Cities, towns, countries: grad, Njujork, Srbija, Amerika, Bosna...</p>	<p>Idemo u restoran.</p> <p>Selma ide u Srbiju.</p>
Ići na...	<p>Unenclosed spaces or flat surfaces: plaža, ostrvo/otok, kej</p> <p>Activities and events: piće, kafa/kava, koncert, film, čas/sat, posao, utakmica, sastanak</p> <p>Abstract destinations, institutions: fakultet, univerzitet/sveučilište, more</p>	<p>Ana i Stefan idu na ručak, a Selma ide na piće.</p> <p>Selma ide na fakultet.</p>

2. Vježbamo/Vežbamo

U/**na** + locative

In the following examples, select the correct preposition and change the noun form into the locative case.

1. Marina živi u/**na** _____. (Njujork)
2. Alma je u/**na** _____. (more)
3. Ranko je u/**na** _____. (Slovenija)
4. Luka je u/**na** _____. (sastanak)
5. Toma živi u/**na** _____. (Beograd)
6. Aleksa je u/**na** _____. (koncert)
7. Petar je u/**na** _____. (Rusija)
8. Andrea živi u/**na** _____. (Zagreb)
9. Sanja je u/**na** _____. (kafa/kava)
10. Svetlana je u/**na** _____. (Bosna i Hercegovina)
11. Andrija je u/**na** _____. (Rusija)
12. Tijana je u/**na** _____. (kej)
13. Bojan živi u/**na** _____. (Amerika)

3. Gramatika

Deriving possessive adjectives referring to humans

Possessive adjectives are used to specify the person to whom something or someone belongs.

Their construction involves three elements:

1. The noun specifying the possessor;
2. The ending indicating possession: **-ov/-ev** for masculine and neuter possessors, **-in** for feminine possessors.
3. The ending indicating the gender, number, and case of the possessed.

Masculine names take the endings **-ov/-ev**, and the distribution of the two abides by the “hat rule.” Feminine nouns, as well as masculine names that end in **-a**, take the ending **-in**.

Muški rod: -ov/ev

Vladimir + ov ➔ Vladimirov prijatelj ➔ Vladimirova prijateljica

Dorđe + ev ➔ Dorđev prijatelj ➔ Dorđeva prijateljica

Ženski rod: -in

Marija + in ➔ Marijin prijatelj ➔ Marijina prijateljica

Nikola + in ➔ Nikolin prijatelj ➔ Nikolina prijateljica

Possessive adjectives behave like any other adjectives: they take the gender, number, and case of the noun they refer to — that is, the endings for gender, number, and case are added to the basic form of the possessive adjective.

Ovo je Vladimirov prijatelj.

Volim Đorđevu prijateljicu.

Znam Marijinog prijatelja.

Ovo je Nikolina prijateljica.

If the stem-final consonant is **-k** or **-č**, it will shift to **-č**:

majka ➔ majčina mačka

otac ➔ očev pas

If the name itself, ends in the sequence **-ov**, the consonant **Ij** is added before the suffix:

Jakov ➔ Jakovljeve sestre

3. Vježbamo/Vežbamo

Possessive adjectives

Model: Ovo je Džordž, a ovo je _____ brat.

Ovo je Džordž, a ovo je **Džordžev** brat.

1. Ovo je Selma, a ovo je _____ sestra.

2. Ovo je Lena, a ovo je _____ otac.

3. Ovo je Petar, a ovo su _____ braća.

4. Ovo je Kemal, a ovo je _____ majka.

5. Ovo je Meri, a ovo je _____ knjiga.

6. Ovo je otac, a ovo su _____ djeca/deca.

7. Ovo je Stefan, a ovo je _____ restoran.

8. Ovo je Luka, a ovo je _____ fakultet.

9. Ovo je profesor, a ovo je _____ pismo.

10. Ovo je majka, a ovo su _____ djeca/deca.

11. Ovo je Lucija, a ovo je _____ kafa/kava.

12. Ovo je Jakov, a ovo su _____ knjige.

4. Vježbamo/Vežbamo

Čiji grad? Čija zemlja?

Fill out the blanks with the correct forms of possessive adjectives.

Model: Ovo je **Ana**. _____ grad je Osijek, a _____ zemlja je Hrvatska. Ona je **Hrvatica**.

Ovo je **Ana**. **Anin** grad je Osijek, a **Anina** zemlja je Hrvatska. Ona je **Hrvatica**.

1. Ovo je Selma. _____ grad je Sarajevo, a _____ zemlja je Bosna. Ona je **Bosanka**.

2. Ovo je Džordž. _____ grad je Čikago, a _____ zemlja je Amerika. On je **Amerikanac**.

3. Ovo je Lena. _____ grad je Skoplje, a _____ zemlja je Makedonija. Ona je **Makedonka**.

4. Ovo je Petar. _____ grad je Podgorica, a _____ zemlja je Crna Gora. On je **Crnogorac**.

5. Ovo je Lucija. _____ grad je Zagreb, a _____ zemlja je Hrvatska. Ona je **Hrvatica**.

6. Ovo je Valentina. _____ grad je Novosibirsk, a _____ zemlja je Rusija. Ona je **Ruskinja**.

7. Ovo je Maja. _____ grad je Beograd, a _____ zemlja je Srbija. Ona je **Srpskinja**.

8. Ovo je Marta. _____ grad je Ljubljana, a _____ zemlja je Slovenija. Ona je **Slovenka**.

9. Ovo je Emanuel. _____ grad je Pariz, a _____ zemlja je Francuska. On je **Francuz**.

10. Ovo je Manuel. _____ grad je Madrid, a _____ zemlja je Španija. On je **Španac**.

11. Ovo je majka. _____ grad je Sarajevo, a zemlja je Bosna i Hercegovina. Ona je **Bosanka**.

12. Ovo je otac. _____ grad je Trebinje, a zemlja je Bosna i Hercegovina. On je **Hercegovac**.

13. Ovo je Jakov. _____ grad je Valjevo, a zemlja je Srbija. On je **Srbin**.

5. Vježbamo/Vežbamo

Kako se zovu njihove zemlje?

Based on the previous exercise, deduce and write in the names of these people's countries.

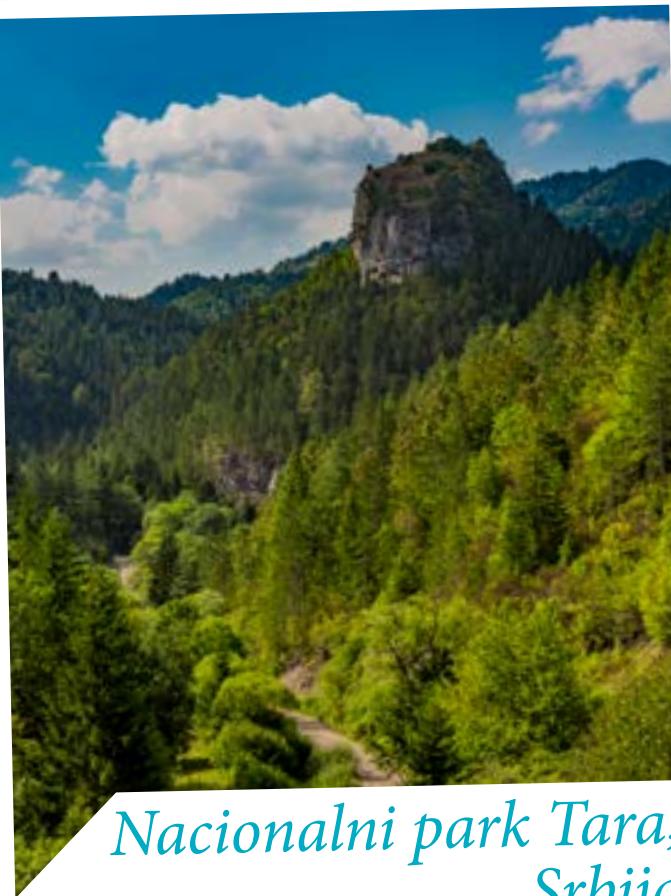
Model: Ovo je Luka. Njegov grad je Niš, i on je Srbin. Njegova zemlja je _____.

Ovo je Luka. Njegov grad je Niš, i on je Srbin. Njegova zemlja je Srbija.

1. Ovo je Senad. Njegov grad je Zenica, i on je **Bosanac**. Njegova zemlja je _____.
2. Ovo je Džordžija. Njen/njezin grad je Njujork, i ona je **Amerikanka**. Njena/njezina zemlja je _____.
3. Ovo je Jan. Njegov grad je Maribor, i on je **Slovenac**. Njegova zemlja je _____.
4. Ovo je Ivan. Njegov grad je Moskva, i on je **Rus**. Njegova zemlja je _____.
5. Ovo je Riste. Njegov grad je Gostivar, i on je **Makedonac**. Njegova zemlja je _____.
6. Ovo je Jelena. Njen/njezin grad je Cetinje, i ona je **Crnogorka**. Njena/njezina zemlja je _____.
7. Ovo je Milan. Njegov grad je Kragujevac, i on je **Srbin**. Njegova zemlja je _____.
8. Ovo je Ante. Njegov grad je Osijek, i on je **Hrvat**. Njegova zemlja je _____.
9. Ovo je Bridžet. Njen/njezin grad je Marsej, i ona je **Francuskinja**. Njena/njezina zemlja je _____.
10. Ovo je Elena. Elenin grad je Barselona, i ona je **Špankinja/Španjolka**. Elenina zemlja je _____.

Skadarsko jezero, Crna Gora

Nacionalni park Tara,
Srbija

Trebinje, Bosna i Hercegovina

1. Pišemo

Ko/tko su oni?

In Bosnian/Croatian/Serbian, the names of nationalities are derived from names of countries, but mostly need to be memorized individually. Using the previous exercise, complete the table of nationalities that correspond to each country.

ZEMLJA	MUŠKARAC	ŽENA
Bosna	<i>Bosanac</i>	<i>Bosanka</i>
Hrvatska		<i>Hrvatica</i>
Srbija	<i>Srbin</i>	
Crna Gora		<i>Crnogorka</i>
Slovenija		
Španija/Španjolska		
Sjeverna/Severna Makedonija		
Amerika	<i>Amerikanac</i>	
Francuska	<i>Francuz</i>	
Rusija	<i>Rus</i>	

2. Pišemo

Koji je твој град? Која је твоја земља?

Njujork	Њујорк
London	Лондон
Sidnej	Сиднеј
Toronto	Торонто
Cetinje	Цетиње
...	...

Мој град је _____, а моја земља је _____.
Ја сам _____.

1. Pričamo

Koja je vaša земља? Који је ваš град?

- Koji je твој град?
- Moj grad je
- A koja je твоја земља?
- Moja земља је
- Ah, znači ti si
- Da, jesam. // Ne, nisam. Ja sam

Bitno!**Names of countries and languages**

The names of many countries and languages in Bosnian/Croatian/Serbian are nominalized adjectives: that is to say, adjectives describing a nation or a language become the proper name of the language or country.

In the case of countries, such nominalized adjectives are always feminine, since the implied noun it refers to - **zemlja** (land/country) - is feminine; and countries whose names are nominalized adjectives are easily identified, since their names always end in **-ska** or **-čka**. Some more common examples include: Hrvatska (Croatia), Francuska (France), Njemačka/Nemačka (Germany), Mađarska (Hungary).

This means that the names of these countries take **adjective endings** across all cases.

*Njegova zemlja je Hrvatska.
On živi u Hrvatskoj.*

*Naša zemlja je Mađarska.
Mi živimo u Mađarskoj.*

As for language names, they take adjective endings that are masculine in gender since the implied noun it refers to - **jezik** (language) - is masculine.

*Njegova zemlja je Hrvatska.
On govori hrvatski.*

*Naša zemlja je Mađarska.
Mi govorimo mađarski.*

Note that while English capitalizes both country and language names, Bosnian/Croatian/Serbian capitalizes only the name of the country.

6. Vježbamo/Vežbamo**Countries in the locative case**

Where do they live? Deduce the names of their countries based on their nationalities and fill in the blanks.

1. Alma je Bosanka. Alma živi u _____. Ona govori _____.
2. Žan je Francuz. Žan živi u _____. On govori _____.
3. Anka je Makedonka. Anka živi u _____. Ona govori _____.
4. Andjela je Srpskinja. Andjela živi u _____. Ona govori _____.
5. Huan je Španac. Huan živi u _____. On govori _____.
6. Ana je Engleskinja. Ana živi u _____. Ona govori _____.
7. Andrea je Njemica/Nemica. Andrea živi u _____. Ona govori _____.
8. Marta je Slovenka. Marta živi u _____. Ona govori _____.
9. Mario je Hrvat. Mario živi u _____. On govori _____.
10. Eštton je Amerikanac. Eštton živi u _____. Eštton govori _____.
11. Tatjana je Ruskinja. Tatjana živi u _____. Tatjana govori _____.

Bitno!**Locative case with the preposition **po****

The locative case can be used with prepositions other than **u** and **na**, too. One of them is **po**, which indicates motion along a larger surface, such as walking along the street or around the city, or traveling a country or region. It can be rendered differently in English, depending on context. Examine the examples below:

*Marko ide **po** ulici.* = *Marko is going **along** the street.*

*Amir ide u šetnju **po** parku.* = *Amir is going for a walk **around** the park.*

*Mirjana ide **po** gradu.* = *Mirjana is going **about** the city.*

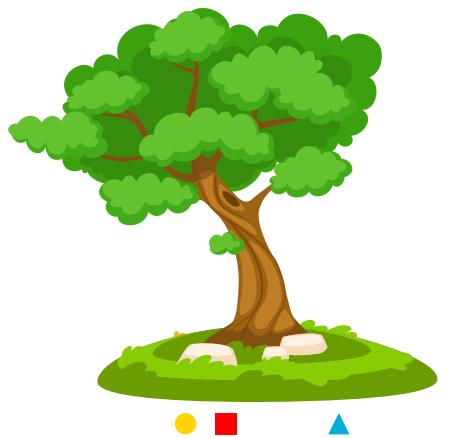
*Petar putuje **po** Evropi.* = *Petar is traveling **around** Europe.*

Bitno!**Seasons**

The names of the seasons in the nominative case are the following:

proljeće/proleće

ljeto/leto

jesen

zima

In order to say that something happens in a given season, use the preposition **na** with the accusative case.

Summer and winter also have designated adverbs of time - **Ijeti/leti** and **zimi** - that can be used instead of the **na+accusative** construction.

Moj rođendan je...

na proljeće/proleće

na ljeto/leto - Ijeti, leti

na jesen

na zimu - zimi

3. Pišemo**Kada je...**

What time of the year does the following happen?

Parkovi su zeleni _____.

U Beogradu je hladno _____.

Na moru u Hrvatskoj je toplo _____.

Parkovi su smeđi i žuti _____.

Moj rođendan je _____.

1. Čitamo A

Gdje/gde oni žive i kuda/kamo putuju?

Петар, Нови Сад

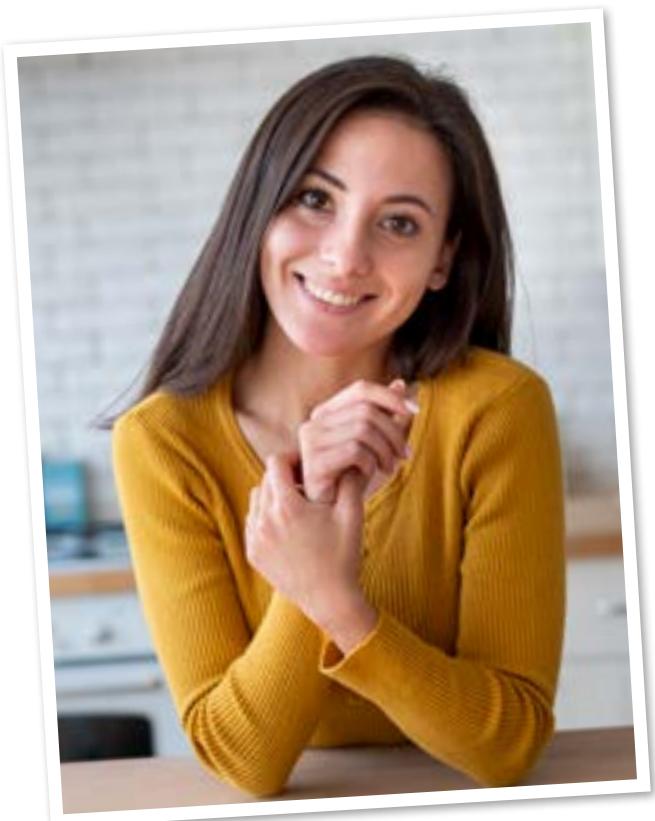
Петар живи у Новом Саду, у Србији. Нови Сад је мали, али леп град. Петар много ради, али у суботу и у недељу воли да путује по Србији. Петар има велики нови ауто. Зато он лако може да путује. Лети често иде на Палићко језеро, а зими на Стару планину. На језеру, Петар плива, а на планини иде у шетње. Петар воли села у Србији: она су тиха и пријатна. Петар и његови пријатељи воле да путују на село на пролеће и на лето. Тамо они могу добро да једу, и иду у шетње.

Hrvoje, Split

Hrvoje живи у СPLITU, у Хрватској. Split je grad na moru: тамо је топло и пријатно. Људи често иду у Split на ljeto, зато што људи воле more и plaže. Ali Hrvoje ne voli ljude! Zato on putuje po Европи. Hrvoje voli velike europske gradove: Pariz, London i Madrid. Hrvojev prijatelj Matijas живи у Berlinu. Zato Hrvoje често путује u Njemačku. Tamo on ide u muzeje, parkove i šetnje. Ponekada Hrvoje i Matijas idu u barove, zato што воле plesati i piti vino. Kada putuje kući, u Split, Hrvoje je tužan. Njegova kuća je lijepa, ali odmor je uvijek dobar!

Andrea, Sarajevo

Andrea je Amerikanka која живи у Sarajevu, u Bosni i Hercegovini. Andrea често путује: на proljeće i na jesen воли иći u velike gradove u Европи, zato што je vrijeme priјатно. Ona ne voli

hladno vrijeme, a jako воли иći na plaže i plivati u moru. Zato она иде на more i na ljeto, i na zimu. Ljeti je more lijepo u Španiji, Hrvatskoj i Francuskoj, ali zimi je тамо hladno. Zato Alma zimi путује daleko, на Кубу. А на proljeće i na jesen Andrea voli живjeti u Sarajevu, zato што je Sarajevo mali, ali zanimljiv grad.

1. Čitamo B

Tačan/točan odgovor

1. Петар не путује у

- a) Нови Саду
- b) Нови Сад
- ц) Новом Саду

2. Петар иде у шетње

- a) на планину
- b) на планини
- ц) у планину

3. Петар воли да путује

- a) у Србију
- б) по Србију
- ц) по Србији

4. Split je grad

- a) у мору
- б) на мору
- ц) у Хрватској

5. Hrvoje voli putovati

- а) по Европи
- б) у Европи
- ц) у Европу

6. Matijas živi

- a) у Немачки
- b) у Немачкој
- ц) у Хрватској

7. Andrea je

- a) Amerikanacka
- b) Bosanka
- ц) Amerikanka

8. Na moru, Andrea može

- a) да плива
- б) плива
- ц) да пливати

9. Zimi je vrijeme/vreme toplo

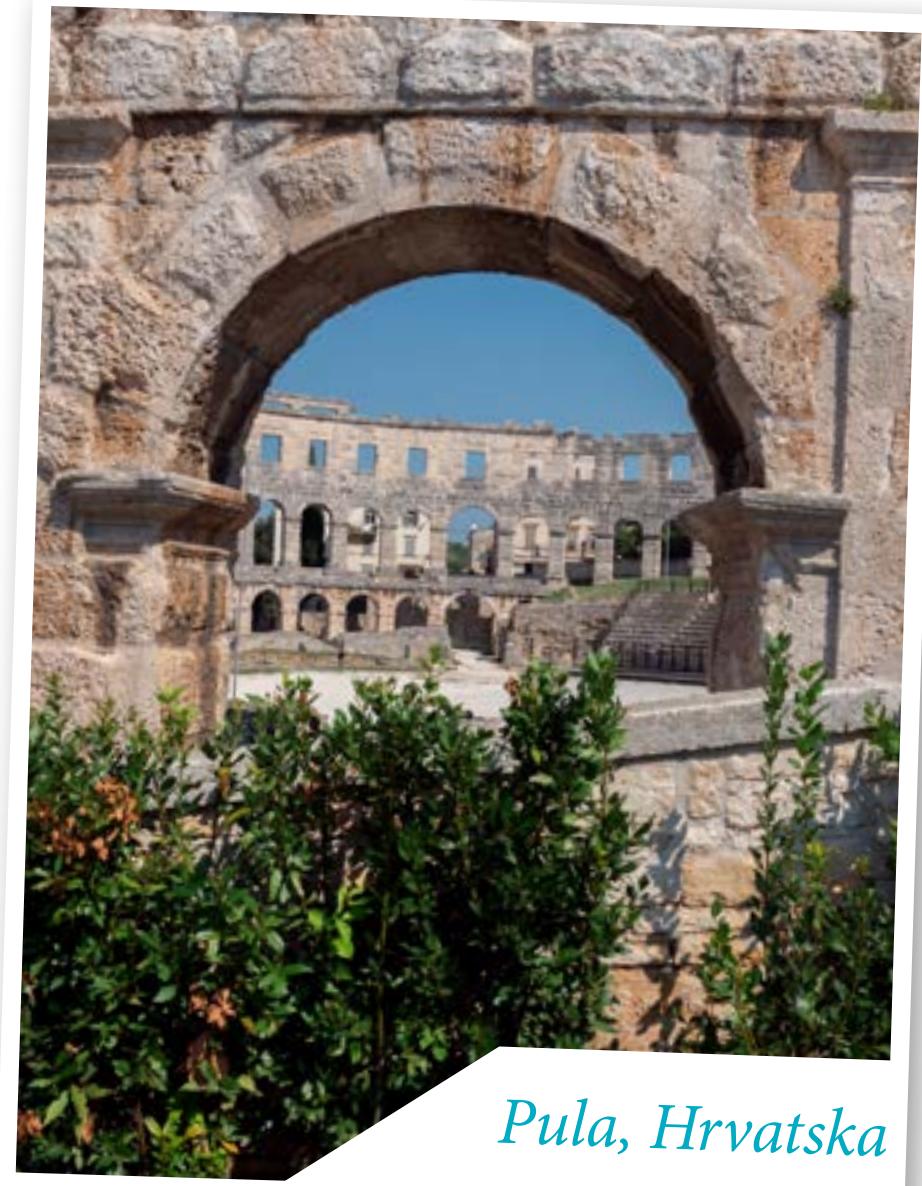
- a) у Куби
- б) на Кубу
- ц) на Куби

1. Čitamo C

Pitanja i odgovori

1. Gdje/gde živi Andrea?
2. Ko/tko je tužan kad dođe kući?
3. Kakav je Petrov auto?
4. Kuda/kamo Hrvoje i Matijas idu zajedno?
5. Kada Andrea voli putovati po Evropi/Europi?
6. Kuda/kamo Andrea voli putovati zimi?
7. Čiji prijatelj živi u Berlinu?
8. Kakvo je zimi vrijeme/vreme na moru u Hrvatskoj?

Pula, Hrvatska

Bitno!

Question words gdje/gde and kuda/kamo

Bosnian/Croatian/Serbian has two different question words that translate to the English where. The already familiar **gdje/gde** is used primarily to indicate fixed location. To inquire about the direction of movement, use the question word **kuda/kamo**. While **gdje/gde** can be used in casual speech in Bosnian and Serbian to specify both location and destination, **kuda/kamo** can only be used to inquire about direction or destination, and is the only correct variant to ask for direction in Croatian. It might be useful to think of **gdje/gde** as locative-related, and of **kuda/kamo** as accusative-related, since the latter attaches itself exclusively to verbs of motion.

4. Pišemo

Gdje/gde vi živite i kuda/kamo putujete?

Write a 8-10 sentence composition that answers the following three questions:

1. Gdje/gde živite?
2. Kuda/kamo obično putujete?
3. Kuda/kamo želite putovati/da putujete?

Make sure to describe all the places you mention, and say what activities you usually do, or would like to do there. Use the expressions for seasons.

2. Pričamo

Gdje/gde živiš, i kuda/kamo želiš putovati?

Take turns asking and answering the following questions:

1. Gdje/gde živiš?
2. Kuda/kamo obično putuješ?
3. Kuda/kamo želiš putovati/ da putuješ?
4. Kuda/kamo želiš putovati/ da putuješ ljeti/leti? A zimi?

Bitno!

Nouns that take both the prepositions **u** and **na**

Most nouns that denote places can either be used with **u (in)** or **na (at)**. Some, however, can take both **u** and **na**, but their meaning changes. Examine the examples below, where **more (sea/seaside)** and **selo (village/countryside)** are used, and note that **u** indicates being physically inside a place (in the water, in a specific village), whereas **na** refers to a more general concept or area (the seaside, the countryside).

*Marko je **na** moru.*

*Marko is **at** the seaside.*

*Marija živi **na** selu.*

*Marija lives **in** the countryside.*

*Marko je **u** moru.*

*Marko is (swimming) **in** the sea.*

*Marija živi **u** selu Trešnjevka.*

*Marija lives **in** Trešnjevka village.*

2. Читамо А

Куда/камо путујете на одмор?

Лана: Бок, дјевојке! Камо путујете на одмор?

Анђела: Ја идем на море, на Мајорку. Мајорка је острво у Шпанији. Тамо живи мој добар пријатељ. Он је Шпанац и зове се Мануел. Мануел не зна мој језик, а ја не знам његов. И Мануел и ја знамо енглески, али ја желим да учим шпански. Желим да учим шпански. Зато морам да имам речник.

Емина: Моја сестра и ја идемо на планину Тару, у село Рачу. Волимо одмор на селу зато што је тамо тихо. Идемо и на ријеку Дрину. Дрина је лијепа ријека: вода у Дрини је зелена. Увече волимо ићи у шетњу тамо. Планина Тара је у Србији, а ја знам босански и српски језик. Ја немам рјечник!

Анђела: Вода у реци Дрини је хладна! Да ли можеш да идеш у воду?

Емина: Дрина јесте хладна, али ја волим хладну воду. Често идем у ријеку пливати.

Анђела: Лана, а где ти желиш да путујеш?

Лана: Ја не путујем! Ја живим на Брачу. Брач је оток у Хрватској. Мој добар одмор је код куће. Идем на плажу, и идем у море пливати.

Reka Drina

2. Читамо Б

Таčan/točan odgovor

1. Andjela ide

- a) na ostrvo
- b) u ostrvo
- c) sa ostrva

2. Emina ide na

- a) Tara
- b) Taru
- c) planina

3. Emina voli ići

- a) u selo
- b) sa sela
- c) na selo

5. Lana ide plivati

- a) na more
- b) u more
- c) u rijeku

4. Вода је зелена

- a) у ријеки/реки Дрини
- б) у ријеци/реци Дрини
- в) на ријеци/реци Дрини

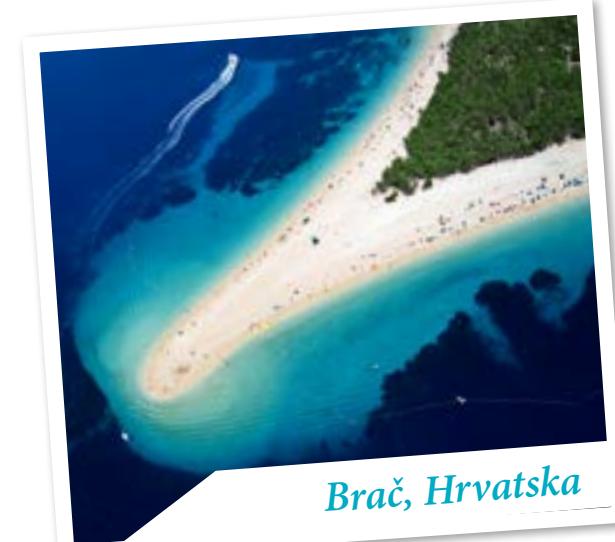

2. Читамо В

Тачно/точно или нетачно/неточно?

Listen to the recording about the text. Are these statements true or false?

1.	тачно/точно	нетачно/неточно
2.	тачно/точно	нетачно/неточно
3.	тачно/точно	нетачно/неточно
4.	тачно/точно	нетачно/неточно
5.	тачно/точно	нетачно/неточно
6.	тачно/точно	нетачно/неточно
7.	тачно/точно	нетачно/неточно
8.	тачно/точно	нетачно/неточно

Brač, Hrvatska

Four of the statements you heard were false. Listen to the recording again to identify them to state which ones they are, and provide the correct information based on the text.

5. Pišemo

Pismo za prijatelja

Write a short letter (8-10 sentences) to a friend telling them about your vacation plans, and asking them about theirs. Don't forget to include all the appropriate greetings and the vocative case! If you are learning the Serbian standard, make sure to write your composition in Cyrillic.

1. Prijevod/prevod

Translate the following sentences

1. Tamara is Serbian, but she lives in France.
2. Where does your nice friend Amila like traveling in the fall?
3. Villages are boring, but my mother likes traveling to the village.
4. New York is very beautiful in the spring, but tourists travel there in the summer.
5. Where do tourists travel in the summer?
6. Ivana wants to go to the village Rača, because her mother lives there.
7. Zoran and Maja like traveling to Russia and to Germany.
8. Madrid is a city in Spain, and Croatian people like to travel there.
9. Parks are ugly in the fall, but my dog likes going to walks in the park all the time.
10. The German woman who lives in Belgrade is my friend.
11. Do you like swimming in the sea, or skiing in the mountains?
12. What does your friend like doing at the seaside in the summer?

